

GEOGRAFIA, GÈNERE I TERRITORI

Curs 2010-2011

Professorat: Anna Ortiz Guitart i Brais Estévez Vilharino

Despatx: B9-1086 (AOG) i B9-1084 (BEV) (Departament de Geografia, Facultat de Lletres).

Correu electrònic: anna.ortiz@uab.cat /brais.estevez@uab.cat

Horari de classe: dimarts i dijous de 13,00 a 14,30h.

Tutoria integrada: dijous de 10,00 a 11,00h.

Inici de classes: 28 setembre 2010 i **finalització:** 20 gener 2011

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és estudiar l'estructura de gènere de la societat i examinar com els diferents processos socials, econòmics, polítics i ambientals creen i transformen els espais i les relacions socials entre dones i homes. Paral·lelament, també pretén mostrar com el gènere (juntament amb el sexe, l'edat, l'ètnia, la cultura i la classe social) construeixen les identitats i la vida quotidiana de les dones i els homes.

Continguts

1. Aproximacions teòriques i metodològiques de la Geografia del Gènere.
2. Gènere, ciutat i espais públics.
3. Gènere, globalització i migracions.
4. Gènere, medi ambient i desenvolupament.
5. Altres temàtiques emergents sobre la geografia i el gènere.

Metodologia docent

- Explicacions orals per part del professorat.
- Lectura i debat d'articles.
- Exercicis realitzats a l'aula o fora d'ella, individuals o en grup.
- Intervencions orals dels estudiants a l'aula.

Avaluació

L'assignatura s'avaluarà a partir de:

- Exercici 1. S'explicarà detalladament a l'aula (individual) (30%). Data d'entrega: 9 de novembre de 2010.
- Exercici 2. S'explicarà detalladament a l'aula (en grup) (30%). Data d'entrega: 23 de desembre de 2010.
- Exercici 3. Prova escrita (individual) (40%).

Lectures obligatòries

Garcia Ramon, M. Dolores (2006). "Geografía del género", Daniel Hiernaux & Alicia Lindón, *Tratado de Geografía Humana*, Barcelona: Anthropos, pp. 337-355.

McDowell, Linda (1999). "Introducción: el género y el lugar", *Género, identidad y lugar. Un estudio de las geografías feministas*, Madrid: Ediciones Càtedra, pp. 219-249.

McDowell, Linda (1999). "La vida pública: la calle y los espacios de recreo y esparcimiento", *Género, identidad y lugar. Un estudio de las geografías feministas*, Madrid: Ediciones Càtedra, pp. 219-249.

Prats, Maria (1998). "Geografía feminista i metodologia: reflexió sobre un procés d'aprenentatge paral·lel", *Cuadernos de Geografía*, 64, pp. 313-323.

Prats, Maria (2006). "Sexo, género y lugar", Joan Nogué & Joan Romero (eds.). *Las Otras geografías*, València: Tirant Lo Blanch, pp. 511- 526.

Algunes lectures sobre geografia i gènere

- Agüera Cabo, Mercè (2007). "L'activisme femení en conflictes ambientals: reflexions en clau femenina i apunts per a la gestió del medi", *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 51, pp. 13-37.
- Andermahr, Sonya; Lovell, Terry; Wolkowitz, Carol (2000). *A glossary of feminist theory*, Londres: Arnold.
- Baylina, Mireia (1997). "Metodología cualitativa y estudios de geografía y género", *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 30, pp.123-138.
- Baylina, Mireia; Ortiz, Anna & Prats, Maria (2008). "Conexiones teóricas y metodológicas entre las geografías del género y la infancia", *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, XII, núm. 270 (41), <<http://www.ub.es/geocrit/sn/sn-270/sn-270-41.htm>> [ISSN: 1138-9788].
- Bell, David & Valentine, Gill (1995). *Mapping desire. Geographies of sexualities*, Londres, Routledge.
- Benería, Lourdes (2006). "Globalització, mercats de treball i la transformació del rol de les dones", *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 61-61, pp.305- 324.
- Bondi, Liz & Rose, Damaris (2003). "Constructing gender, constructing the urban: a review of Anglo-american feminist urban geography", *Gender, Place and Culture*, 10 (3), pp. 229-245.
- Browne, Kath (2006). "Challenging 'queer' geographies", *Antipode*, 38 (5), pp. 885-893.
- Bru, Josepa (2006). "El cuerpo como mercancía", Joan Nogué & Joan Romero (eds.). *Las Otras geografías*, València: Tirant Lo Blanch, pp. 465-491.
- Domosh, Mona & Seager, Joni (2001). *Putting women in place*, London: Guilford Press.
- Dwyer, Clair (1999). "Veiled meanings: British Muslim Women and the negotiation of difference", *Gender, Place and Culture*, 6 (1): 5-26.
- Ehlert, Stefan (2006). *Wangari Maathai. La madre de los árboles*, Barcelona: Icaria & Intermón.
- Fernández Salinas, Víctor (2007). "Visibilidad y escena gay masculina en la ciudad española", *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 49, pp. 139-160.
- García Ramon, M. Dolores (1998). "Gènere, espai i societat: una panoràmica de la geografia internacional a finals dels anys 90", *Cuadernos de Geografía*, 64, pp.295-312.
- Laurie, Nina et al. (1999). *Geographies of new femininities*, Londres: Longman.
- McDowell, Linda (1999). *A feminist glossary of human geography*, Londres: Arnold.
- McDowell, Linda (2000). *Género, identidad y lugar. Un estudio de las geografías feministas*, Valencia: Cátedra.
- Momsen, Janet H. (2004). *Gender and Development*, London: Routledge
- Momsen, Janet. H. & Kinnaird, Vivian (1993) *Different places, different voices. Gender and development in Africa, Asia and Latin America*, London: Routledge.
- Moss, Pamela (ed.) (2002). *Feminist Geography in Practice*, Blackwell.
- Sabaté, Ana; Rodríguez, Juana M. & Díaz, M. Ángeles (1995) *Mujeres, Espacio y Sociedad. Hacia una Geografía del género*, Madrid: Síntesis.
- Sassen, Saskia (2003) *Contrageografías de la globalización: género y ciudadanía en los circuitos transfronterizos*, Madrid: Traficantes de sueños.
- Vaiou, Dina (1999). "Repensant els enfocaments feministes en el medi urbà", *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 35, pp.73-85.
- Momsem, Janet (1999). "Diferències de gènere en la percepció i preocupació medioambiental", *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 35, pp.25-44.
- Nash, Catherine (1999). "Història, filosofia i diferència mediambiental: perspectives feministes sobre les relacions històriques i contemporànies entre la societat i el medi", *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 35, pp.61-72.
- Oswin, Natalie (2008). "Critical Geographies and the uses of sexuality: deconstructing queer space", *Progress in Human Geography*, 32 (1), pp. 89-103.
- Santos, Xosé M. (2006). "Espacios homosexuales", Joan Nogué & Joan Romero (eds.). *Las Otras geografías*, València: Tirant Lo Blanch, pp. 511-542.
- Vanderbeck, Robert (2005). "Masculinities and fieldwork: widening the discussion", *Gender, Place and Culture*, 12 (4), pp. 387-402.
- Villota, Paloma de (ed.) (2004). *Globalización y desigualdad de género*, Madrid: Editorial Síntesis.
- Women and Geography Study Group of the IBG (1997). *Feminist Geographies. Explorations in diversity and difference*, Harlow: Prentice Hall.

Revistes de geografia especialitzades o 'sensibles' a la perspectiva de gènere en geografia:

Antipode
Children's Geographies
Documents d'Anàlisi Geogràfica
Gender, Place and Culture. A Journal of feminist geography
Journal of Geography in Higher Education
Progress in Human Geography
Social and Cultural Geography
Transactions of the Institute of British Geographers